

Bouwstenen toekomst LTO

Blokken

Identiteit boer
en tuinder

Identiteit LTO
Nederland

Ontwikkelingen
in sector

Onze drie
thema's

Wegen van
Landbouwdiversiteit

Boeren en
tuinders

Wat drijft onze boeren en tuinders?

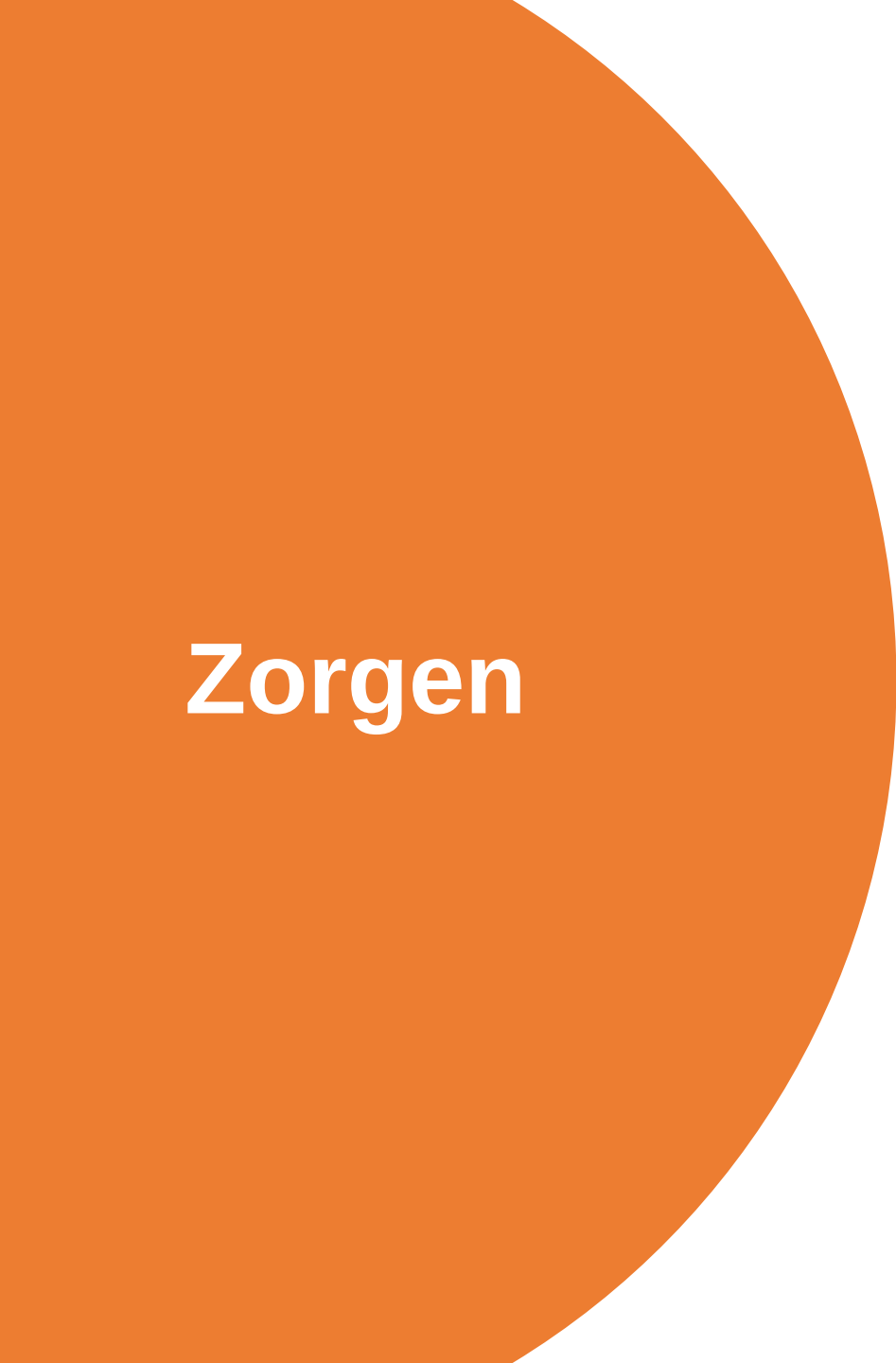
Vrijheid en ondernemerschap

Werken in en met natuur en landschap

Geworteld en verbonden met omgeving

Bouwen op fundament eerdere generaties

Eten en gewaardeerde groene producten

A large orange circle is positioned on the left side of the slide, partially cut off by the edge. The word 'Zorgen' is written in white text inside this circle.

Zorgen

Onzekerheid

Aanhoudende negatieve opinie

Gevoel afname van waardering

Feit/-kennisvrije discussie

Verdienvermogen

Toenemende regels

Tekort gekwalificeerde werknemers

Wat LTO doet

LTO is overal: in de afdeling, regio, provincie, nationaal en internationaal

LTO vertegenwoordigt álle land/-tuinbouwsectoren. Iedereen telt mee.

LTO werkt samen met het agri-bedrijfsleven vanuit het belang van boeren en tuinders

LTO werkt over de grenzen van de landbouw samen met NGO's en andere maatschappelijke organisaties

LTO is dé werkgeversorganisatie van de primaire sector

LTO geeft boeren en tuinders een stem en gezicht in de samenleving

Sector

A large orange circle on the left side of the slide, partially cut off by the edge.

Context van de sector in Nederland

Unieke uitgangspositie

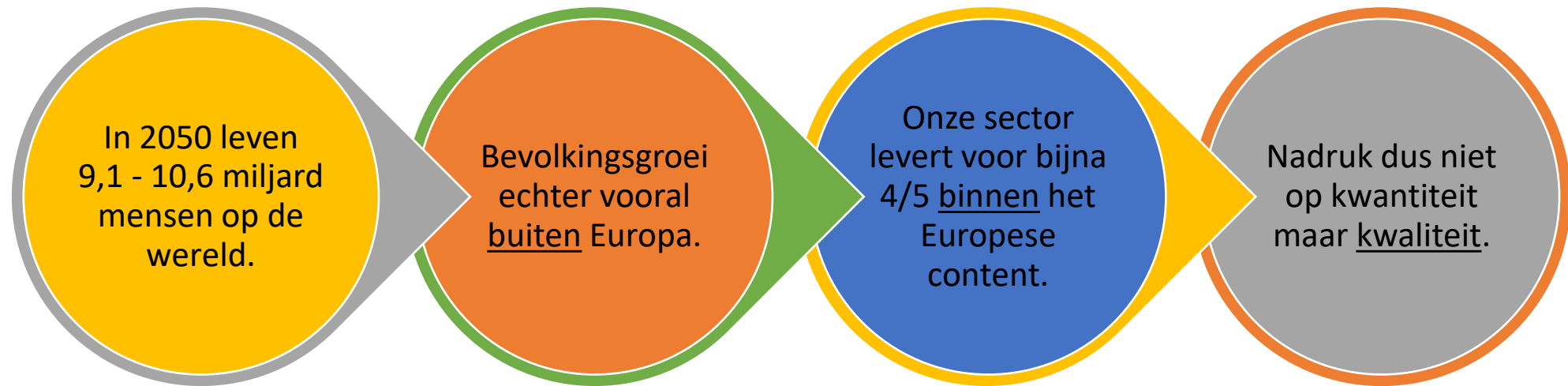
Vruchtbare delta, grond en ruimte

Stevige innovatiekracht, internationaal bekend

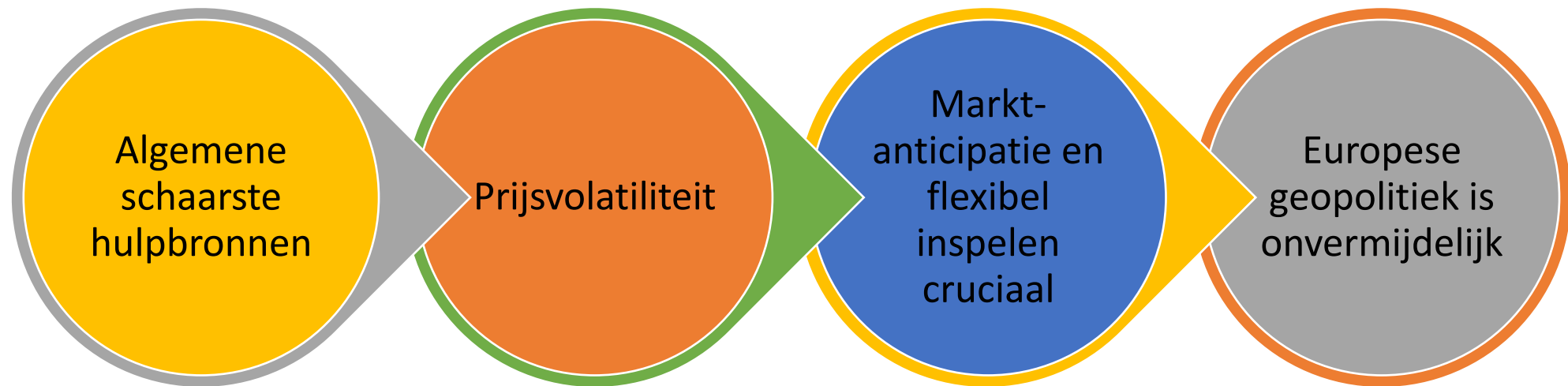
Veranderde maatschappelijke en politieke
eisen

Van kwantiteit naar (nog meer) kwaliteit

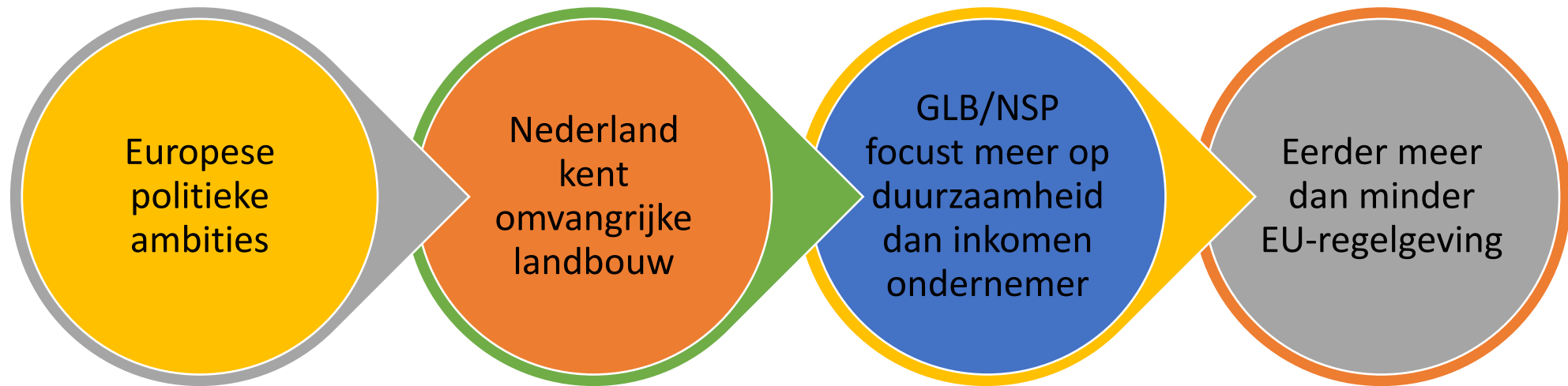
Ontwikkeling I – Mondiaal

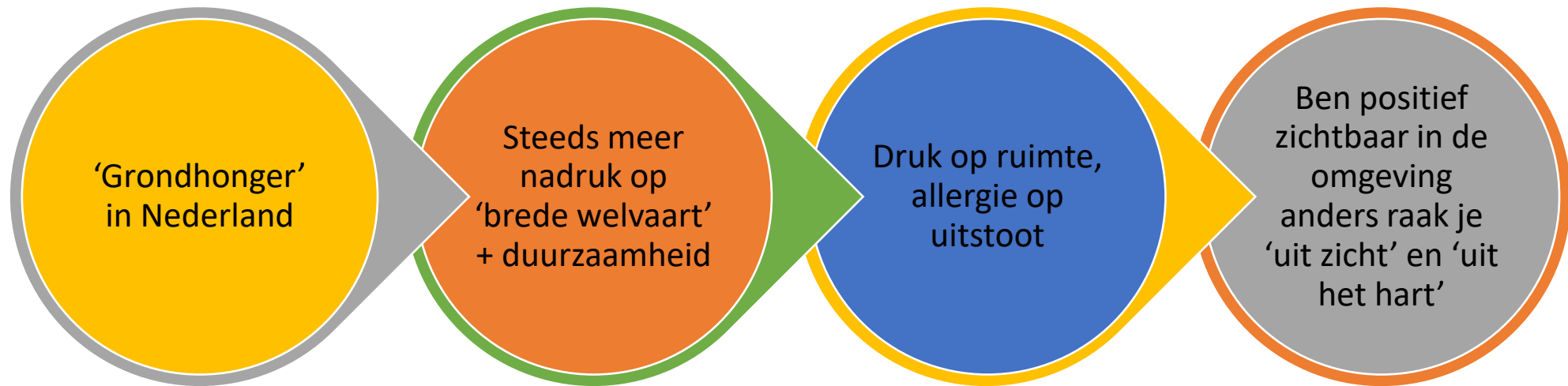
Ontwikkeling II – Mondiaal

Ontwikkeling III – Europees

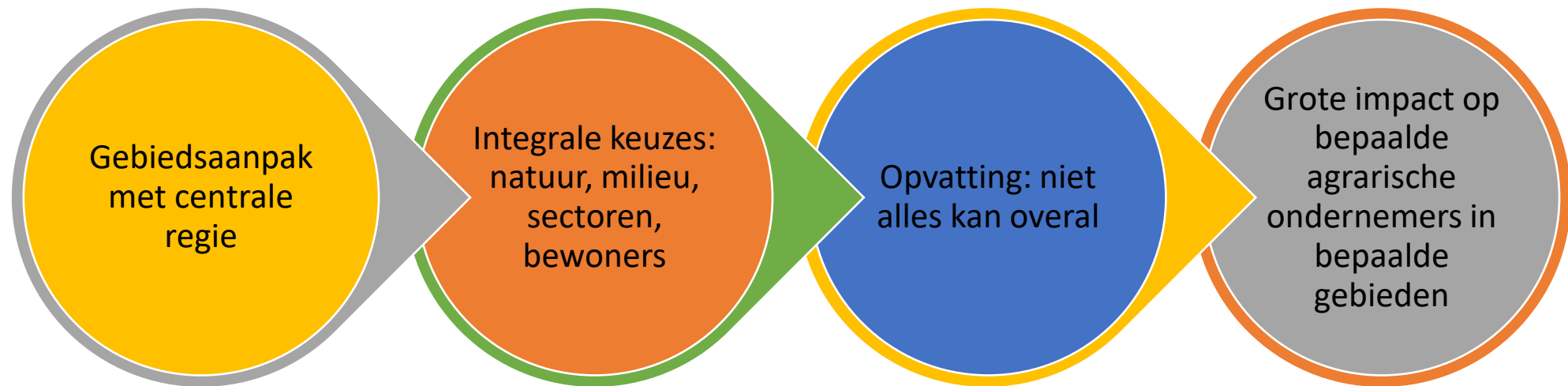
Ontwikkeling IV – Nationaal

Ontwikkeling V – Nationaal

Ontwikkeling VI – Regionaal

A large orange circle is positioned on the left side of the slide, partially cut off by the edge.

Wat de sector biedt

Een vitaal platteland

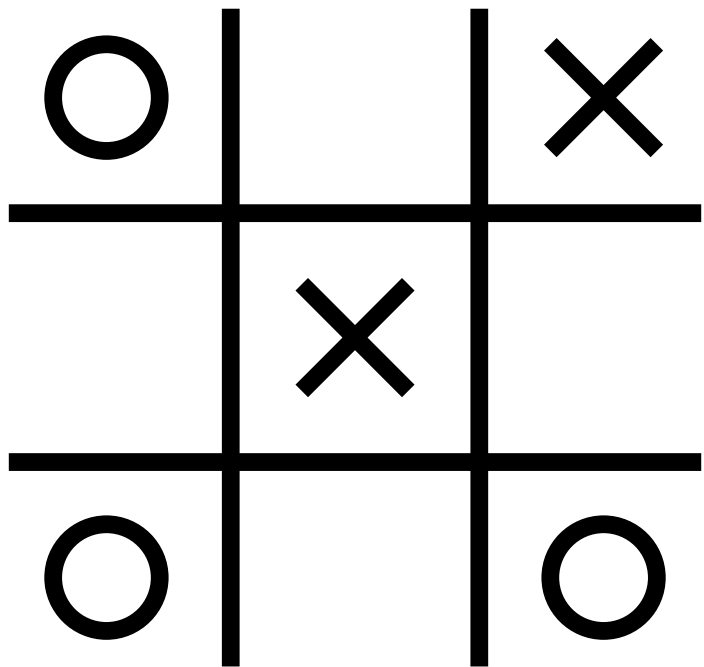
Robuuste economische sector

Beheerders van natuur en landschap

Voedselproductie; de eerste levensbehoefte

Sterke Nederlandse 'maaksector'

Aanjager van kennis en innovatie

Waar zetten
we op in?

Drie thema's

Goed eten

Mooi groen

Sterk
ondernemen

Thema 1

Goed eten

Kernboodschap:
Boeren en tuinders zorgen voor ons eten

Speerpunten

1. Werken aan een eerlijke prijs voor ons eten
2. Focus op preventie en gezondheid
3. Vergroten waardering voor lokaal geproduceerd eten
4. Gezonde dieren, sterke planten en weerbare teelten
5. Versterken van de Europese markt
6. Benutten geopolitieke kracht van de land/-tuinbouw

1. Eerlijke prijs

Uitvoer Actieplan 'Waardecreatie in Ketens' met duidelijke KPI's. Verwerker en supermarkt waardeert boeren en tuinders voor gepleegde inzet.

De consument is aan zet. Bij het doen van boodschappen moet de keuze worden gemaakt voor producten met kwaliteit boven bulk. En dat kost meer.

Bij onvoldoende resultaat: regulerende heffing op producten waarvan opbrengsten terug gaan naar boeren en tuinders voor verdere investeringen.

A woman with blonde hair, wearing a white apron over a dark top, stands behind a long table. The table is set with numerous clear glass cups and plates, some containing fruit like strawberries and lemons. The setting appears to be a barn or a similar rustic environment, with several black and white cows visible in the background behind a wooden fence. The lighting is bright and natural.

2. Gezondheid

Land- en tuinbouw
als cruciale speler in
het preventieakkoord

Praat over eten.
Engageer op leven,
gezelligheid en vieren

3. Oranjebonus

Meer Nederlandse
producten in supermarkten

Oranjebonus: product van
eigen land met lage impact
en lage carbon foodprint

Stimuleren en verbeteren
van lokale afzet, korte
ketens en boerderijverkoop

A background image showing a cow in a stable stall. The cow is black and white, looking towards the right. In the foreground, there is a pile of yellow hay. The stall has wooden walls and metal bars.

4. Dier, Plant & Teelt

Geen import uit andere landen bij productie in Nederland.

Verder versterken fytosanitaire kwaliteit uitgangsmateriaal uit Nederland.

Meer vervoer producten, minder levende dieren.

5. Europa

Focus op Europese Unie:
kwaliteitsproductie

Eerlijk speelveld binnen
EU cruciaal

Handelsverdragen enkel
bij gelijkwaardigheid

6. Geopolitieke kracht

Invoering Wet Strategisch Belang Land- en Tuinbouw.

Meer aandacht voor mondiaal-geopolitiek belang van voedsel.

Thema 2: Mooi groen

Kernboodschap:
Boeren en tuinders zijn dragers van het landelijk gebied

Speerpunten

1. Vitale landbouw in leefbaar landelijk gebied
2. Geluk en groen in stad en platteland
3. Boeren als dragers van natuur en landschap
4. Verder verlagen van emissies
5. Koplopers, verbreders en stoppers

1. Vitale landbouw

Perspectief blijvende boeren als
rondvoorwaarden voor gebiedsprocessen
NPLG. Toets hierop door onafhankelijke
instantie.

Landbouw Impuls: €2 miljard voor
leefbaarheid landelijk gebied.
Structuurversterking, vormen van
herverkaveling en verbetering van (digitale)
infrastructuur

Verken mogelijkheden landaanwinning
(‘extra land’) voor voedsel, recreatie en
woningbouw

1. Vitale landbouw

Inrichten van robuuste watersystemen die beter inzetten op bergen, vasthouden en verdelen. Ontwikkelen watersysteemdiensten en ontwikkelen droogte- en zouttolerante gewassen/rassen.

Meer ruimte voor kunstmestvervangers en bodemverbeteraars uit dierlijke mest. Geen noodzaak aan nieuwe Europese bodemwetgeving.

Inzet: 55% minder broeikasemissie in 2030, klimaatneutraal in 2050. Aandacht voor specifieke uitgangspositie van Nederland.

2. Geluk en groen in stad en platteland

Bomen, bloemen en planten dragen bij aan welzijn en geluk met gunstig effect op gezondheid en geluk van de mens.

De 'Groene stad' biedt volop kansen voor schone lucht en stressvermindering.

Het platteland is bij uitstek de plaats van leisure, recreatie, sport en vertier.

3. Boeren als dragers van natuur en landschap (A)

Boeren leveren volop eco-systeemdiensten. Haal dit uit de subsidiesfeer en GLB en zie het als wat het is: een dienst waarvoor wordt betaald

Langjarige contracten zodat prikkel tot investeren ontstaat. Denk aan 25-jaar. Laat dit via publiek-private autoriteit (Agri Autoriteit) lopen.

Breng financieringsstromen van TBO en ANLb bij elkaar en geef boeren de eerste en grootste kans op beheer.

4. Emissies verlagen

STEL (AFREKENBARE) DOELEN OP HET PASSENDE EN GEËIGENDE NIVEAU: PER GEBIED, PER BEDRIJF, PER PERCEEL OF PER STAL

RICHT HIERTOEF EEN AFREKENBARE STOFFEN BALANS IN. DEZE BRENGT EMISSIES NAAR BODEM, WATER EN LUCHT PER BEDRIJF IN BEELD. EN BIEDT MOGELIJKHEDEN TOT BELONEN EN/OF AFREKENEN.

ONTWIKKEL EEN SYSTEMATIEK WAARBIJ BEDRIJVEN DIE BOVENGEMIDDELD SCOREN EN TOEKOMSTGERICHT ZIJN KUNNEN 'HANDELEN EN ONTWIKKELEN'.

4. Koplopers, verbreiders en stoppers

Biedt in transitiepaden ruimte voor koplopers en neem knellende regelgeving voor deze groep via een taskforce weg.

Stimuleer voor boeren die dit willen en kunnen verbreding (van waterberging tot natuurbegrazing tot boslandbouw tot carbon farming).

Biedt een goede vrijwillige stoppersregeling incl. voordelig fiscale behandeling aan. Gronden naar blijvers, liefst privaat georganiseerd.

Thema 3: Goed ondernemen

Kernboodschap:
Geef ons de ruimte

Speerpunten

1. Versterken ondernemerschap en professionaliteit
2. Versnellingsagenda data, digitalisering, robotisering
3. Versterken bedrijfsfinanciering / bedrijfsovername
4. Goed werkgeverschap
5. Vitaal groen onderwijs
6. Adequaate en ondersteunende innovatie- en kennisbeleid

1. Versterken ondernemerschap en professionaliteit

Investeer in voortdurende bijscholing

Versterk in modulaire leerlijnen de ondernemersvaardigheden van de toekomst

A man in a brown shirt and white shorts is driving a blue tractor with a trailer full of potted plants, including a large palm tree and various flowering plants. The background shows a large glass greenhouse structure.

2. Data, Digitalisering & Robotisering

Boer en tuinder blijven via JoinData beheerder van eigen data

Investeer via Topsectorenbeleid in Agrarische Datascience. Faciliteer digitaal dashboard met heldere en afrekenbare KPI per bedrijf

Via robotisering wordt een deel van het arbeidsvraagstuk opgelost en ingevuld

3. Verbetering bedrijfsfinanciering en overname

Financieringseisen
en Basel-richtlijnen

Oprichting
Kenniscentrum
Bedrijfsopvolging

4. Goed werkgeverschap

Seizoensarbeid wordt wettelijk verankerd

Gecertificeerde huisvesting en dekking
zorgkosten international werknemers
verplicht

Meer automatisering en robotisering voor
arbeidskrapte

Investeren in veilig en gezond werken,
zero-accident-beleid

5. Vitaal groen onderwijs

Verbeteren maatschappelijke beeldvorming. Leerlijnen aanscherpen.

Overleg bedrijfsleven en onderwijs over competenties, vaardigheden en kennis. Groenpact.

Leven Lang Ontwikkelen hoog op agenda. Leercultuur verbeteren.

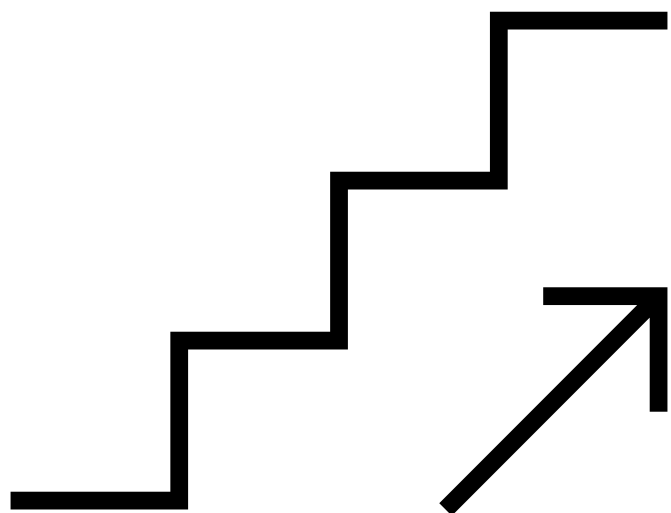

6. Adequaat en ondersteunend kennis- en innovatieklimaat

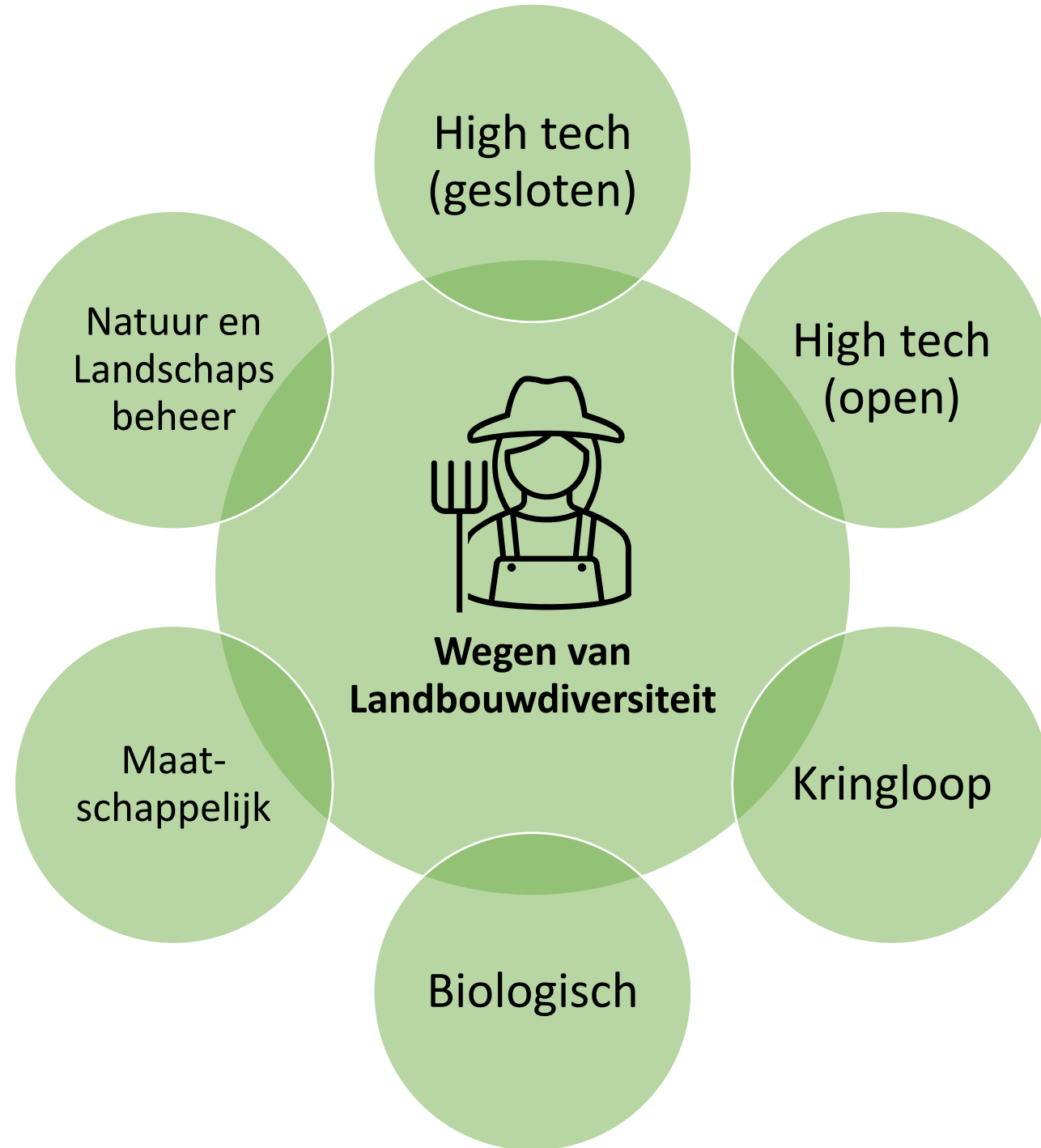
Focus op vraaggestuurde kennis en innovatie richting het boerenerf

Effectieve kennisinfrastructuur, versterken en centraliseren Agrarisch Kennis en Innovatie Systeem (AKIS)

Actieonderzoek samen met boeren en tuinders opzetten.

Transitie 2030'
Paden

Vervolg

Gesprek met leden over gepresenteerd concept

Aanscherpen, aanvullen, verdiepen

Nieuwe versie opstellen

Vaststellen in PDM LTO Nederland

Bouwstenen hanteren bij LTO-positionering

Vragen?

Meer weten: lto.nl